

Sklad **Si**.voda



Strateška usmeritev

Sklad Si.voda

zavoda za čiste in zdrave vode

Strateška usmeritev - Sklad Si.voda, zavod za čiste in zdrave vode

Splošno

Družba Simobil je ustanovila Sklad Si.voda kot samostojno in neodvisno institucijo, ki pregledno zbira sredstva, namenjena ohranjanju čistih in zdravih voda v Sloveniji.

Sklad Si.voda je nepridobitna organizacija, ki s podporo projektov, ozaveščanjem, izobraževanjem in strokovnimi dejavnostmi prispeva k razumevanju pomembnosti voda za kakovost življenja in ohranjanje narave. Sklad Si.voda dodeljuje sredstva tudi za dejavno reševanje problematike kakovosti voda v Sloveniji. V duhu filozofije Re.misli je Sklad Si.voda sinonim za promocijo ohranjanja zdrave in čiste vode v Sloveniji.

Sklad Si.voda vlaga sredstva v projekte, ki pripomorejo k ohranjanju čistih in zdravih voda, ponovni rabi vode, preudarni in varčni rabi vseh oblik voda ter kreptivi odnosa in zavesti o pomembnosti čiste vode. Tako se zavod neposredno vključuje v dejavnosti ozaveščanja o kakovosti voda, kar je zelo pomembno v izobraževalnem in motivacijskem smislu za širše družbene skupine.

Projekte, v katere Sklad Si.voda vlaga sredstva, skrbno in strokovno izbirajo organi zavoda, in sicer njegov strokovni svet in svet zavoda.

I. Stanje

Slovenija spada zaradi ugodnega geografskega položaja med redke države z veliko zalogo vodnih virov (po količini, vrsti in delno tudi kakovosti). Voda je poleg gozdov edini naravni obnovljiv vir, ki ga Slovenija ima v velikih količinah (v primerjavi z ostalimi državami).

Razpoložljivost vode je v času podnebnih sprememb predvsem strateška dobrina, ki zaradi njenega pomanjkanja (suše) ali presežka (poplave) povzroča nove varnostne probleme (Poročilo EU, ki ga je pripravil urad Javierja Solane, 2008). Istočasno zagotavlja priložnosti za drugačne sonaravne razvojne pristope, ki bodo koristili človeštvu. Te razmere so za Slovenijo, ki je povirna država z bogatimi vodnimi izviri, velika priložnost za drugačen razvoj, ki bo temeljil na odgovornem odnosu do vode v vsem njenem krogotoku.

Za ohranjanje in izboljšanje kakovosti življenja potrebujemo celovite pristope, ki povezujejo naravne danosti lokalnih okolij, tradicijo in kulturo življenja ljudi, človeške vire in socialno okolje. Le tak pristop omogoča udejanjanje celovitega upravljanja z vodnimi viri (Integrated Water Resources Management/ IWRM), saj temelji na *upoštevanju lokalnih in regionalnih posebnosti ob dejavnem sodelovanju javnosti, znanstvenikov in gospodarskega sektorja* pri trajnem upravljanju z vodnimi viri. Pomembno je tudi upoštevanje naravnih zakonitosti, ki so jih poznali že predniki in jih uspešno vključevali v svoj odnos do vode glede na lokalne danosti.

Zelo pomembno je tudi medsektorsko sodelovanje pri pripravi načrtov upravljanja z vodami ter izboljšanje poplavne varnosti in ekološkega stanja vode v Sloveniji.



II. Strateška usmeritev

Vizija: Postavljamo zglede in primere dobre prakse za vzpostavitev trajnostnega odnosa do slovenskih voda.

Obrazložitev vizije: Sklad Si.voda podpira in spodbuja upoštevanje naravnih zmogljivosti narave ter poskuša izboljšati sodelovanje vseh deležnikov za vzpostavitev trajnostnega odnosa do vodnih virov Slovenije.

Razvoj znanja o naravnih danostih za gibanje in naravno čiščenje vode omogoča prenos teh spoznanj v vsakdanje življenje. Zakonitosti narave je mogoče izkoristiti na več področjih in istočasno varovati vode. Z odgovornim odnosom do vode ter varčnim in trajnostnim pristopom do njene rabe in ponovne rabe zagotavljamo zdravo in čisto vodo tudi prihodnjim generacijam.

Poslanstvo Sklada Si.voda je podpiranje tovrstnih dejavnosti.

Poslanstvo: Podpirati poznavanje in uporabo naravnih zakonitosti za varovanje, racionalno rabo in čiščenje vode ter podpirati in ustvarjati dejavno partnerstvo za vode.

Cilj: Veliko dejavnosti v organizacijah (šole, podjetja, javne institucije) bi z ozaveščanjem o pomembnosti varovanja voda ob upoštevanju naravnih razmer pomembno prispevale k ohranjanju voda. Tovrstne dejavnosti se že izvajajo ter bodo s podporo in promocijo Sklada

Si.voda dobile večje razsežnosti. Vključevanje znanja o vodi v vsakdanje življenje je zelo pomembno za celosten in odgovoren odnos do vode.

Deležniki: širša javnost, strokovna javnost, civilna družba, šolska mladina, vodilni v podjetjih in institucijah, ki se ukvarjajo z vodami, zlasti predstavniki komunalnih služb, občine, različne izobraževalne ustanove ter vladne in nevladne organizacije.

Dejavnosti: spodbujanje pridobivanja znanja o delovanju naravnega okolja za krepitev dejavnosti, da se voda ohranja, da se bogatijo naravni viri, da se voda večkrat uporabi, ter spodbujanje medsektorskega dialoga za reševanje dejanskih problemov v lokalnih okoljih (kar je prispevek in primer dobre prakse za širšo skupnost).

Tehnike/metode:

a) ciljno usmerjene razprave, komunikacijske dejavnosti in okrogle mize o izbranih vsebinskih sklopih, ki zadevajo širšo slovensko javnost, in iskanje dejanskih rešitev za probleme

b) spodbujanje/nagrajevanje novih ureditev, ki temeljijo na upoštevanju dobrih praks (tradicionalne tehnike, ki so prilagojene lokalnim posebnostim) in Smernicah iz dejavnosti pod 5a.

c) soustvarjanje politik za drugačen, trajen odnos do vode



III. Program dejavnosti

1. Temelji na **dopolnjevanju** ciljev Zakona RS o varstvu okolja, Zakona RS o vodah, Zakona RS o varstvu narave ter pravnega reda EU, **ki so skladni z dejanskimi značilnostmi Slovenije**.
2. Podpirati dejavnosti in ureditve, ki čim bolj upoštevajo lokalni vodni krog ter z njim **povezane prilagoditvene ukrepe** in **sonaravne tehnologije**, kadar te prispevajo k zmanjševanju obremenjevanja okolja in izboljšanju ekološkega stanja voda.
3. Za doseganje ciljev iz točk 1 in 2 je treba upoštevati pristop **upoštevanja ekosistema, kar pomeni**, da je treba upravljanje voda prilagoditi naravnim razmeram in vzpostaviti drugačno **partnerstvo za vode**, ki temelji na **DEJAVNEM** dialogu med znanostjo, upravo in uporabniki voda za trajnostno rabo vodnih virov. Okvir tega procesa določa Strategija Sklada Si.voda (III. 1–5).

Utemeljitev:

1. Pomembno izhodišče Sklada Si.voda: netrajnostni razvoj, ki zajema izkoriščanje naravnih vodnih virov, se ne sme več podpirati. Upoštevati je treba naravne zakonitosti vodnega kroga in storitev, ki jih omogoča ekosistem. Na lokalno-regionalni ravni, je treba k projektom pritegniti ljudi in soustvarjati družbeno skupnost, ki temelji na dolgoročnem in vzdržnem odnosu do voda. Trajnostno usmerjena družbena skupnost bo vzajemno upoštevala omejitve pri vodi in skrbela za njeno naravno obnovo, s čimer se bo dosegla samooskrbnost in soodgovornost do narave in okolja. Ta vizija bi se morala izraziti v Strategiji.
2. Navedena struktura temelji na izkušnjah in potrebah za doseganja ciljev Direktive EU o vodah pri pripravi Načrtov upravljanja z vodami (RBMP) v RS in v drugih državah članicah EU. Kot glavna pomanjkljivost v dosedanem procesu je izpostavljeno (pre)šibko sodelovanje med sektorji in obstoječimi uporabniki voda.
3. Za večjo učinkovitost pri doseganju ciljev upravljanja z vodami v RS zato predlagamo spodbujanje dejavnega dialoga o **ustvarjanju partnerstva za vodo** med državo in vsemi uporabniki, vključno z načrtovalci in javnostjo že v fazi zasnove projektov.
4. Sklad Si.voda s **Partnerstvom za vode** odpira in krepi interdisciplinarni dialog za trajnostno upravljanje z vodnimi viri RS ter spodbuja (nagrajuje) izvedbo vzorčnih primerov (dobrih praks) na lokalni ravni in inovativne zamisli na področju racionalne rabe vode.

